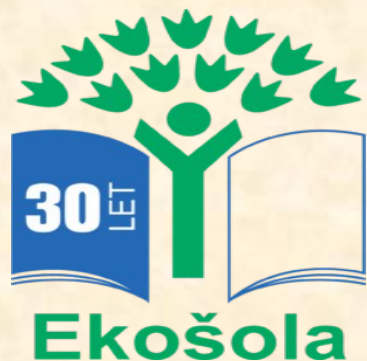

MEDNARODNA KONFERENCA

OD IDEJE DO DEJANJA - KAKO VRTCI IN ŠOLE
PROGRAMA EKOŠOLA USTVARJAJO TRAJNOSTNE
ZGODBE

ZMANJŠEVANJE ODPADKOV V ŠOLSKEM OKOLJU

Avtorica prispevka: ALBINA FIFER

OŠ Pohorskega bataljona Oplotnica

Kostanjevica na Krki, 30. maj 2026

IZHODIŠČA

- naraščanje količine odpadkov predstavlja resen okoljski problem,
- potrošni izdelki - velika količina smeti,
- onesnaževanje zraka, vode in tal,
- vpliv ravnanja z odpadki na podnebne spremembe,
- pomen preprečevanja nastanka odpadkov na izvoru,
- zgodnje ekološko ozaveščanje otrok.

CILJI

- razvijati okoljsko zavest učencev,
- spodbujati odgovorno ravnanje z odpadki,
- zmanjševati količino odpadkov že pri nastanku,
- spodbujati ponovno uporabo in recikliranje,
- prenos trajnostnih navad v vsakdanje življenje,
- krepitev dolgoročnega trajnostnega vpliva.

Povezava s cilji trajnostnega razvoja:

- **SDG 4 - Kakovostno izobraževanje:**
razvijanje trajnostnih navad in okoljske odgovornosti
(okoljski projekti in delavnice)
- **SDG 12 - Odgovorna poraba in proizvodnja:**
zmanjševanje odpadkov, ponovna uporaba in recikliranje
(izdelava izdelkov iz odpadkov)
- **SDG 13 - Podnebni ukrepi:**
ozaveščanje o vplivu odpadkov in prometnih navad na
okolje (trajnostna mobilnost in zmanjševanje odpadkov)

OPIS DEJAVNOSTI

1. DNEVI DEJAVNOSTI

- **Eko dan: Ogled Centra za ponovno uporabo Slov. Konjice**
Število sodelujočih: 42 učencev

Potek:

- predstavitev načela zmanjšaj - ponovno uporabi - recikliraj,
- spoznavanje problematike tekstilnih odpadkov,
- spodbujanje ločevanja oblačil in tekstilnih odpadkov,
- ogled Centra za ponovno uporabo.

Aktivnosti na šoli:

- namestitev škatel za odpadna oblačila na šoli,
- izdelava plakatov o odgovornem ravnanju z oblačili,
- zbiranje in izmenjava oblačil.

• Tehniški dan Pust

- izdelava pustnih mask iz odpadnih materialov
- razvijanje kreativnosti, zmanjšanje količine odpadkov

Število sodelujočih: 42 učencev

Potek:

- zbiranje idej in načrtovanje,
- spoznavanje tehnologije izdelave:
 - rezanje, lepljenje, sušenje,
 - barvanje in končna izvedba,
- razstava in predstavitev.

Poudarek:

- ustvarjalnost,
- samostojno reševanje problemov,
- racionalna poraba materialov.

2. USTVARJANJE TRAJNOSTNIH IZDELKOV IZ ODPADNE EMBALAŽE

- število sodelujočih: 20 učencev

Potek:

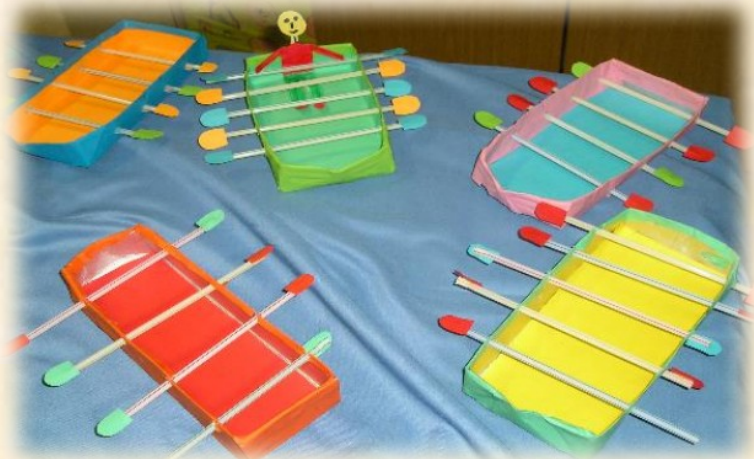
- učenci izdelajo uporabne predmete iz odpadne embalaže (LUM, oblikovalno - ustvarjalni krožek).

Poudarek:

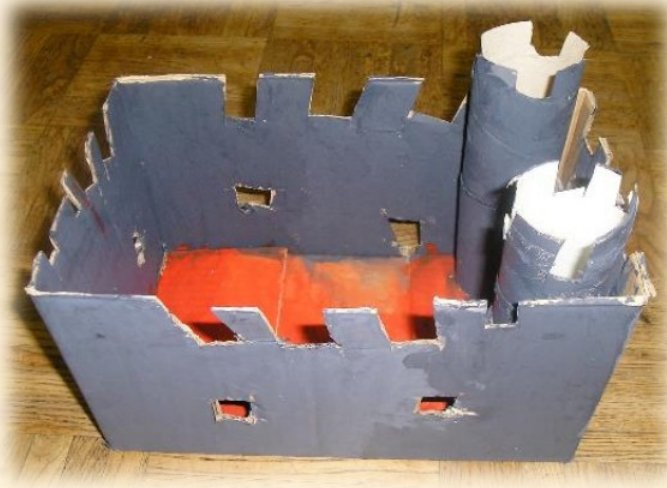
- racionalna poraba materiala,
- uporabna vrednost izdelka,
- razvijanje odgovornega odnosa do okolja.

Primeri izdelkov:

3. OZAVEŠČANJE V OKVIRU OKOLJSKIH DNEVOV

- Število sodelujočih: 442 učencev
- Evropski teden zmanjševanja odpadkov
- Svetovni dan Zemlje (22. april)
- Svetovni dan okolja (5. junij)

Dejavnosti:

- čistilne akcije v okolici šole,
- ogled zbirnega centra in čistilne naprave,
- predavanja in delavnice o ločevanju odpadkov.

4. OKOLJSKA VZGOJA V OKVIRU PROJEKTOV

• Ekošola kot način življenja

- Število sodelujočih: 442 učencev

Dejavnosti:

- ločevanje odpadkov po razredih,
- Zelena straža,
- zbiranje starega papirja (oktober, april),
- zbiranje kartuš in tonerjev,
- delavnice povezane z okoljskimi vsebinami,
- varčna poraba energije,
- čistilne akcije in urejanje okolice šole.

• Odpadkom dajemo novo življenje

Število sodelujočih: 20

Potek:

- raziskovanje in spoznavanje sestave embalaže,
- ločevanje različnih vrst odpadne embalaže (papir, karton, KEMS, plastika),
- spoznavanje možnosti predelave in recikliranja odpadne embalaže,
- organizacija zbiralnih akcij za posamezno vrsto odpadne embalaže,
- izdelava uporabnih izdelkov.

• **Ti meni danes, jaz tebi jutri**

Število sodelujočih: 20 učencev

Potek:

- v okviru pouka (LUM, SLJ, DRU) in dejavnosti,
- ogled izobraževalnih video vsebin s področja trajnosti,
- zbiralne akcije menjave in oddaje oblačil ter igrač,
- čistilne akcije,
- medgeneracijsko sodelovanje.

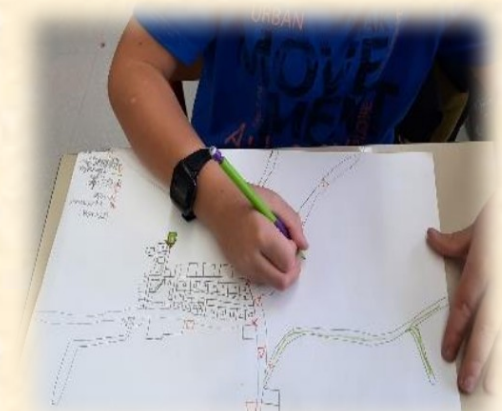

• Trajnostna mobilnost

Število sodelujočih: 20 učencev

Potek:

- ozaveščanje o vplivu prometa na okolje (onesnaževanje zraka, zdravje, trajnostni načini),
- raziskovanje okolice šole, označevanje varnih poti v šolo (pogovor o varnih poteh, učenci na zemljevidu označijo poti, prehode za pešce in nevarna mesta v okolici šole),
- spremljanje prihoda v šolo (beleženje načinov prihoda in prikaz rezultatov) - peš, s skirojem, kolesom, skupinskim prevozom),
- opazovanje prometa v okolici šole (učenci v določenem času štejejo vozila, pešce in kolesarje, zapišejo rezultate).

POSEBNOSTI, ZANIMIVOSTI, PRIPOROČILA

- velika motiviranost učencev pri praktičnih dejavnostih, zlasti pri:
 - izdelavi izdelkov iz odpadnih materialov z uporabno vrednostjo,
 - zbiralnih akcijah oblačil in igrač,
- povečana motivacija za ločevanje odpadkov v razredu,
- izboljšana ozaveščenost o embalaži (sestava, materiali, recikliranje, ponovna uporaba, zmanjševanje odpadkov),
- prenos trajnostnih navad v domače okolje,
- sprememba potovalnih navad,
- povezava teorije in prakse,
- sistematično izvajanje dejavnosti skozi celo leto,
- postopno razvijanje trajnostnih navad.

ZAKLJUČEK

- odpadki so posledica načina življenja,
 - pomembnost njihovega zmanjševanja že na izvoru,
 - vpliv posameznih dejanj na okolje.
-
- Nadaljnje aktivnosti za trajnostno prihodnost:
 - širitev tovrstnih dejavnosti v druge razrede,
 - aktivnejše vključevanje staršev,
 - sodelovanje z lokalno skupnostjo,
 - sistematično spremljanje učinkov izvedenih dejavnosti,
 - krepitev trajnostnega vpliva znanja.

VIRI IN LITERATURA

- Fefer, J. (2007). *Kam z odpadki?* FIF okoljevarstveno svetovanje.
- Inskip, C. (2006). *Odpadki in recikliranje*. Grlica.
- McKay, K. & Bonnin, J. (2010). *Postani ekofaca!: 100 stvari, ki jih lahko narediš, da rešiš planet*. Rokus Klett.
- McLeod, K. (2022). *Zabavno in preprosto ustvarjanje z odpadnimi materiali: 60 fantastičnih izdelkov iz papirnatih rolic, jajčnih škatel, kozarcev za vlaganje in še česa*. Mladinska knjiga.
- Murphy, G. (2011). *Majhni koraki*. Mladinska knjiga.
- Parker, S. (2004). *Odpadki in recikliranje*. Pomurska založba.
- Parker, S. (2005a). *Onesnaženi planet*. Pomurska založba.
- Parker, S. (2005b). *Podnebna kriza*. Pomurska založba.
- Tola, J. (2005). *Šolski ekološki vodnik*. Tehniška založba Slovenije.